

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Rady Miasta Lublin

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego za rok 2015 **Gminy Lublin** z siedzibą:
20-109 Lublin, Pl. Króla Władysława Łokietka 1, na które składa się:

- 1) bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządzony na dzień 31 grudnia 2015 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje kwotę **48 518 399,47 zł**
- 2) łączny bilans obejmujący dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego sporządzony na dzień 31 grudnia 2015 r. który po stronie aktywów i pasywów wykazuje kwotę **5 807 466 627,59 zł**
- 3) łączny rachunek zysków i strat obejmujący dane wynikające z rachunków zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. wykazujący zysk netto w wysokości **331 422 490,49 zł**
- 4) łączne zestawienie zmian w funduszu obejmujące dane wynikające z zestawień zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego za rok obrotowy od 01 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. wykazujące fundusz w wysokości **309 927 888,50 zł**

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego odpowiedzialny jest Prezydent Miasta Lublin.

Prezydent Miasta Lublin oraz Rada Miasta Lublin są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości” oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości tego sprawozdania finansowego oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Gminy Lublin oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- 1) rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- 2) krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce,
- 3) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Jednostkę zasad (polityki) rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wrywkowy - dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę sprawozdania finansowego. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem, zbadane sprawozdanie finansowe, we wszystkich istotnych aspektach:

- a) przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Gminy Lublin na dzień 31.12.2015 r., jak też jego wyniku finansowego za rok obrotowy od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.,
- b) zostało sporządzone zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- c) jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu Miasta Lublin.

Na podstawie art. 267 ustawy o finansach publicznych Prezydent Miasta Lublin przedstawił roczne sprawozdanie z wykonania budżetu wraz z wykazem samorządowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. Informacje i dane liczbowe zawarte w tym sprawozdaniu są zgodne z danymi zbadanego sprawozdania finansowego i zawierają zakres ujawnień zgodny z ustawą o finansach publicznych.

Warszawa, dnia 20 maja 2016 roku

W imieniu:

POL-TAX Sp. z o.o.

Podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych pod numerem 2695

Kluczowy Biegły Rewident

Grażyna Bamber

Nr w rejestrze 11028

POL-TAX Sp. z o.o.

ul. Bora Komorowskiego 56C lok. 91, 03-982 Warszawa

tel. (22) 616-55-11, 616-55-12, fax. 616-60-95

NIP 113-23-76-412, REGON 015205213

.....
(Siedziba podmiotu uprawnionego
do badania sprawozdań finansowych)

Raport

z badania sprawozdania finansowego

Gminy Lublin

z siedzibą: 20-109 Lublin, Pl. Króla Władysława Łokietka 1

za rok obrotowy 01.01.2015 – 31.12.2015

A. Część ogólna

1. W oparciu o postanowienia umowy nr 12/BK/15 zawartej w dniu 03 grudnia 2015 r. pomiędzy Gminą Lublin z siedzibą: 20-109 Lublin, Pl. Króla Władysława Łokietka 1, a POL-TAX Sp. z o.o., wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 2695 rejestru Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego Gminy Lublin za rok 2015, które zawiera:

- 1) bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządzony na dzień 31 grudnia 2015 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje kwotę **48 518 399,47 zł**
- 2) łączny bilans obejmujący dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego, sporządzony na dzień 31 grudnia 2015 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje kwotę **5 807 466 627,59 zł**
- 3) łączny rachunek zysków i strat obejmujący dane wynikające z rachunków zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego, sporządzony za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 roku 31 grudnia 2015 roku, wykazujący zysk netto **331 422 490,49 zł**
- 4) łączne zestawienie zmian w funduszu obejmujące dane wynikające z zestawień zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego, sporządzone za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. wykazujące zwiększenie funduszu o kwotę **309 927 888,50 zł**

a ponadto przeprowadziliśmy badanie:

- sprawozdania z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za rok 2015,
  - dowodów księgowych i ksiąg rachunkowych, na podstawie których sporządzono zbadane sprawozdanie finansowe.
2. Gmina Lublin – miasto na prawach powiatu, zwana dalej „Jednostką” lub „Gminą” jest jednostką samorządu terytorialnego i działa w oparciu o obowiązujące akty prawne oraz statut Miasta Lublin wprowadzony uchwałą nr 609/XXVIII/2005 Rady Miasta Lublin z dnia 24 lutego 2005 r. z późn. zm. (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego nr 70, poz. 1486 oraz nr 162, poz. 2891 ze zm.).
  3. Ponadto Jednostka posiada następujące dokumenty legalizujące jej działalność:
    - a) numer identyfikacji podatkowej NIP 9462575811 nadany w dniu 09 kwietnia 2009 r. przez Naczelnika Trzeciego Urzędu Skarbowego w Lublinie,
    - b) numer identyfikacyjny Regon 431019514 nadany w dniu 08 kwietnia 2009 r. przez Urząd Statystyczny w Lublinie.
  4. Podstawowym przedmiotem działalności Jednostki, wynikającym z przepisów ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. , poz. 446), ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 1445 z późn. zm.) oraz statutu jest organizacja życia publicznego na swoim terenie.

5. Kierownikiem Jednostki jest Prezydent Miasta Lublin, który jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej Jednostki. W ciągu badanego roku obrotowego oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego funkcję Prezydenta Miasta Lublin pełnił Pan dr Krzysztof Jan Żuk.
6. Obowiązki głównego księgowego Jednostki w ciągu badanego roku obrotowego i na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego zostały powierzone Pani mgr Irenie Szumlak, która pełniła funkcję Skarbnika Miasta Lublin.
7. Według stanu na dzień bilansowy Gmina była powiązania w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 43 ustawy o rachunkowości z następującymi jednostkami:
  - 1) jednoosobowe spółki Gminy Lublin
    - Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Lublinie Sp. z o.o.
    - Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
    - Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie Sp. z o.o.
    - TBS „Nowy Dom” Sp. z o.o.
    - Lubelskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.
    - MOSiR „Bystrzyca” w Lublinie Sp. z o.o.
  - 2) pozostałe spółki
    - Port Lotniczy Lublin S.A.
    - Targi Lublin S.A.
    - Motor Lublin S.A.
    - SPR Lublin Sportowa S.A.
    - Centrum Innowacji i Transferu Technologii Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego Sp. z o.o.
8. Uchwałą nr 332/XI/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 19 listopada 2015 r. – do zbadania sprawozdania finansowego Gminy Lublin za 2015 r. wybrany został podmiot audytorski POL-TAX Sp. z o.o. z siedzibą: 03-982 Warszawa, ul. Bora-Komorowskiego 56c lok. 91 wpisany pod numerem 2695 na listę podmiotów uprawnionych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.
9. Niniejsze badanie przeprowadzono w siedzibie Jednostki, w siedzibach samorządowych jednostek budżetowych oraz w siedzibie podmiotu audytorskiego w okresie od 18 kwietnia 2016 r. do 20 maja 2016 r. (z przerwami).
10. Zarówno podmiot audytorski, jak i przeprowadzający badanie w jego imieniu kluczowy biegły rewident Grażyna Bamber (nr rej. 11028) oraz uczestnik badania Anna Orzechowska oświadczają, że pozostają niezależni od badanej Jednostki, w rozumieniu art. 56 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r., poz. 1011 z późn. zm.).
11. Sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający było zbadane przez podmiot uprawniony Doradca Zespół Doradców Finansowo-Księgowych Sp. z o.o. w Lublinie i otrzymało opinię bez zastrzeżeń. Sprawozdanie to zostało zatwierdzone przez Radę Miasta Lublin uchwałą nr 191/VIII/2015 w dniu 25 czerwca 2015 r.

12. Obowiązujące przepisy nie przewidują składania do rejestrów i ogłaszania sprawozdań finansowych jednostek sektora finansów publicznych.
13. Zgodnie z art. 67 ustawy o rachunkowości Jednostka udostępniła biegłym prowadzone księgi rachunkowe i dokumenty stanowiące podstawę ich sporządzenia oraz udzieliła informacji niezbędnych do wydania opinii biegłego rewidenta o badanym sprawozdaniu finansowym.

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu badania.

14. Badaniem objęto sprawozdania finansowe wybranych jednostek budżetowych objętych sprawozdaniem łącznym Gminy, a w szczególności:

- 1) Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie,
- 2) Straż Miejska Miasta Lublin,
- 3) III Liceum Ogólnokształcące w Lublinie,
- 4) Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5 w Lublinie,
- 5) IV Liceum Ogólnokształcące w Lublinie,
- 6) Dom Pomocy Społecznej Betania w Lublinie,
- 7) Szkoła Podstawowa nr 30 w Lublinie.

15. Niniejszy raport został opracowany przez biegłego rewidenta na podstawie rewizyjnej dokumentacji roboczej, wymaganej przez art. 65 ust. 6 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem:

- a) stosownych prób badawczych w zakresie wiarygodności i zgodności, w tym pozycji dominujących kwotowo,
- b) poziomu istotności ustalonego przez biegłego dla sprawozdania finansowego,
- c) zawodowego osądu przez biegłego zgodności zdarzeń gospodarczych z operacjami księgowymi,
- d) stanu rozrachunków z tytułów publiczno - prawnych i ich zgodności z danymi deklarowanymi przez badaną Jednostkę, które stanowiły podstawę do ich ujęcia w księgach rachunkowych.

16. Ponadto Prezydent Miasta Lublin, stosownie do art. 67 ustawy o rachunkowości, złożył w dniu 20 maja 2016 r. pisemne oświadczenie dotyczące m.in.:

- a) kompletności, prawidłowości i rzetelności sprawozdania finansowego przedłożonego do badania oraz sprawozdania z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- b) ujawnienia wszelkich zobowiązań korespondujących z dniem bilansowym,
- c) niezajścia innych zdarzeń gospodarczych, wpływających istotnie na informacje ilościowe i jakościowe wynikające ze sprawozdania finansowego.

B. Sytuacja majątkowo – finansowa Jednostki w przedziale 3 lat (2013 – 2015).**1. Bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego****Aktywa, dane w tys. zł**

Z powodu zaokrągleń mogą wystąpić różnice w sumowaniu poszczególnych pozycji o 0,1 tys. zł.

Lp.	AKTYWA	2015		2014		2013		Zmiana stanu			
		kwota	% udziału	kwota	% udziału	kwota	% udziału	kwota	%	kwota	%
								2015/2014		2015/2013	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I.	Środki pieniężne	30 797,6	63,5	35 770,5	68,7	40 419,1	54,5	-4 972,9	86,1	-9 621,5	76,2
1.	Środki pieniężne	30 797,6	63,5	35 770,5	68,7	40 419,1	54,5	-4 972,9	86,1	-9 621,5	76,2
1.1.	Środki pieniężne budżetu	30 797,6	63,5	35 770,5	68,7	40 419,1	54,5	-4 972,9	86,1	-9 621,5	76,2
II.	Należności i rozliczenia	15 687,7	32,3	14 063,0	27,0	32 371,8	43,6	1 624,7	111,6	-16 684,1	48,5
1.	Należności finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1.	Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.2.	Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Należności od budżetów	11 786,4	24,3	11 080,3	21,3	9 555,9	12,9	706,1	106,4	2 230,5	123,3
3.	Pozostałe należności i rozliczenia	3 901,3	8,0	2 982,8	5,7	22 815,8	30,7	918,5	130,8	-18 914,5	17,1
III.	Inne aktywa	2 033,1	4,2	2 267,3	4,3	1 427,9	1,9	-234,2	89,7	605,2	142,4
	Suma aktywów	48 518,4	100,0	52 100,8	100,0	74 218,8	100,0	-3 582,4	93,1	25 700,4	65,4

Pasywa, dane w tys. zł

Z powodu zaokrągleń mogą wystąpić różnice w sumowaniu poszczególnych pozycji o 0,1 tys. zł.

Lp.	PASywa	2015		2014		2013		Zmiana stanu			
		kwota	% udziału	kwota	% udziału	kwota	% udziału	kwota	%	kwota	%
								2015/2014		2015/2013	
1	2	3	4	3	4	5	6	9	10	11	12
I.	Zobowiązania	1 262 778,2	2 602,7	1 161 330,1	2 229,0	995 914,2	1 341,9	101 448,1	108,7	266 864,0	126,8
1.	Zobowiązania finansowe	1 260 327,0	2 597,6	1 158 444,3	2 223,5	981 894,3	1 323,0	101 882,7	108,8	278 432,7	128,4
1.1.	Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	81 923,4	168,9	97 451,9	187,0	109 384,8	147,4	-15 528,5	84,1	-27 461,4	74,9
1.2.	Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	1 178 403,5	2 428,8	1 060 992,4	2 036,4	872 509,5	1 175,6	117 411,1	111,1	305 894,0	135,1
2.	Zobowiązania wobec budżetów	2 451,2	5,1	2 600,6	5,0	13 946,9	18,8	-149,4	94,3	-11 495,7	17,6
3.	Pozostałe zobowiązania	-	-	285,1	0,5	72,9	0,1	-285,1	-	-72,9	-
II.	Aktywa netto budżetu	-1 245 703,1	-2 567,5	-1 139 616,3	-2 187,3	-951 614,3	-1 282,2	-106 086,8	109,3	-294 088,8	130,9
1.	Wynik wykonania budżetu (+,-)	-106 112,8	-218,7	-202 085,9	-387,9	-73 650,0	-99,2	95 973,1	52,5	-32 462,8	144,1
2.	Wynik na operacjach niekasowych (+,-)	-	-	1 247,6	2,4	1 124,7	1,5	-1 247,6	-	-1 124,7	-
3.	Rezerwa na niewygasające wydatki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Środki z prywatyzacji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Skumulowany wynik budżetu (+,-)	-1 139 590,3	-2 348,8	-938 778,0	-1 801,8	-879 089,0	-1 184,5	-200 812,3	121,4	-260 501,3	129,6
III.	Inne pasywa	31 443,3	64,8	30 387,0	58,3	29 919,0	40,3	1 056,3	103,5	1 524,3	105,1
	Suma pasywów	48 518,4	100,0	52 100,8	100,0	74 218,8	100,0	-3 582,4	93,1	25 700,4	65,4

Suma bilansowa w porównaniu do roku poprzedniego uległa obniżeniu o 3 582,4 tys. zł, co stanowi 6,9% głównie z powodu zmniejszenia stanu środków pieniężnych o 13,9%.

Aktywa – obejmują głównie środki pieniężne na rachunkach budżetu Gminy w kwocie 30 797,6 tys. zł i stanowią 63,5% sumy aktywów.

Pasywa – obejmują głównie zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji w kwocie 1 178 403,5 tys. zł, wyższe o 11,1% w porównaniu do roku poprzedniego.

Aktywa netto budżetu mają wartość ujemną w wysokości 1 245 703,1 tys. zł i uległy zwiększeniu o 106 086,8 tys. zł, co stanowi wzrost o 9,3% w porównaniu do roku poprzedniego.

2. Łączne sprawozdanie finansowe samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy Lublin

Łączny bilans

Aktywa, dane w tys. zł

Z powodu zaokrągleń mogą wystąpić różnice w sumowaniu poszczególnych pozycji o 0,1 tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2015		2014		2013		Zmiana stanu			
		tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	%	tys. zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	2015/2014		2015/2013	
A.	Aktywa trwałe	5 653 669,7	97,4	5 368 805,2	97,5	4 848 810,3	97,2	284 864,4	105,3	804 859,3	116,6
I.	Wartości niematerialne i prawne	7 550,4	0,1	628,3	0,0	945,3	0,0	6 922,1	1 201,7	6 605,1	798,8
II.	Rzeczowe aktywa trwałe	4 969 102,1	85,6	4 716 335,7	85,6	4 211 692,5	84,4	252 766,4	105,4	757 409,7	118,0
III.	Należności długoterminowe	10 020,3	0,2	9 480,8	0,2	7 481,1	0,1	539,6	105,7	2 539,2	133,9
IV.	Długoterminowe aktywa finansowe	666 996,8	11,5	642 360,5	11,7	628 691,5	12,6	24 636,4	103,8	38 305,4	106,1
V.	Wartość mienia zlikwidowanych jednostek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B.	Aktywa obrotowe	153 796,9	2,6	138 227,3	2,5	139 103,0	2,8	15 569,7	111,3	14 693,9	110,6
I.	Zapasy	1 113,9	0,0	1 172,2	0,0	1 149,6	0,0	-58,2	95,0	-35,7	96,9
II.	Należności krótkoterminowe	119 201,2	2,1	105 781,4	1,9	88 588,0	1,8	13 419,8	112,7	30 613,2	134,6
III.	Krótkoterminowe aktywa finansowe	33 455,5	0,6	31 249,7	0,6	49 356,9	1,0	2 205,8	107,1	-15 901,4	67,8
IV.	Rozliczenia międzyokresowe	26,3	0,0	24,0	0,0	8,5	0,0	2,3	109,7	17,8	308,8
	Aktywa razem	5 807 466,6	100,0	5 507 032,5	100,0	4 987 913,3	100,0	300 434,1	105,5	819 553,3	116,4

Pasywa, dane w tys. zł

Z powodu zaokrągleń mogą wystąpić różnice w sumowaniu poszczególnych pozycji o 0,1 tys. zł.

Lp.	Wyszczególnienie	2015		2014		2013		Zmiana stanu			
		tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	%	tys. zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	2015/2014		2015/2013	
A.	Fundusz	5 578 661,4	96,1	5 268 733,5	95,7	4 653 590,0	93,3	309 927,9	105,9	925 071,4	119,9
I.	Fundusz jednostki	5 247 292,1	90,4	4 695 709,3	85,3	4 348 410,4	87,2	551 582,8	111,7	898 881,7	120,
II.	Wynik finansowy netto (+,-)	331 422,5	5,7	573 403,2	10,4	305 490,1	6,1	-241 980,7	57,8	25 932,4	108,5
III.	Nadwyżka środków obrotowych	-53,1	0,0	-379,0	0,0	-310,5	0,0	325,8	14,0	257,3	17,1
IV.	Odpisy z wyniku finansowego	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V.	Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B.	Państwowe fundusze celowe	4 247,6	0,1	3 051,0	0,1	4 103,5	0,1	1 196,6	139,2	144,1	103,5
C.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	199 457,8	3,4	210 699,4	3,8	306 028,5	6,1	-11 241,6	94,7	-106 570,7	65,2
I.	Zobowiązania długoterminowe	108,0	0,0	55,8	0,0	44,7	0,0	52,2	193,5	63,3	241,8
II.	Zobowiązania krótkoterminowe	194 461,7	3,3	204 755,8	3,7	301 105,8	6,0	-10 294,0	95,0	-106 644,1	64,6
III.	Rezerwy na zobowiązania	4 888,1	0,1	5 887,8	0,1	4 878,0	0,1	-999,7	83,0	10,1	100,2
D.	Fundusze specjalne	24 794,8	0,4	24 228,5	0,4	23 865,5	0,5	566,3	102,3	929,3	103,9
E.	Rozliczenia międzyokresowe	305,0	0,0	320,1	0,0	325,8	0,0	-15,1	95,3	-20,8	93,6
	Pasywa razem	5 807 466,6	100,0	5 507 032,5	100,0	4 987 913,3	100,0	300 434,1	105,5	819 553,3	116,4

3. Łączny rachunek zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego Gminy Lublin, dane w tys. zł

Z powodu zaokrągleń mogą wystąpić różnice w sumowaniu poszczególnych pozycji o 0,1 tys. zł.

Lp.	Wyszczególnienie	2015 rok		2014 rok		2013 rok		Zmiana stanu			
		tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%	2015/2014		2015/2013	
								tys. zł	%	tys. zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A. Działalność podstawowa											
1.	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	1 807 034,5	97,7	1 953 264,9	97,5	1 908 377,8	97,8	(146 230,3)	92,5	(101 343,2)	94,7
2.	Koszt własny sprzedaży	1 431 194,3	94,3	1 330 155,0	93,1	1 547 074,2	94,1	101 039,3	107,6	(115 879,9)	92,5
3.	Wynik na sprzedaży	375 840,2		623 109,8		361 303,6		(247 269,6)	60,3	14 536,7	104,0
B. Pozostała działalność operacyjna											
1.	Pozostałe przychody operacyjne	15 937,3	0,9	13 156,9	0,7	12 778,4	0,7	2 780,5	121,1	3 158,9	124,7
2.	Pozostałe koszty operacyjne	40 340,1	2,7	41 672,7	2,9	41 019,5	2,5	(1 332,6)	96,8	(679,4)	98,3
3.	Wynik na działalności operacyjnej	(24 402,7)		(28 515,8)		(28 241,1)		4 113,1	85,6	3 838,4	86,4
C. Wynik operacyjny (A3+B3)											
		351 437,5		594 594,0		333 062,4		(243 156,5)	59,1	18 375,1	105,5
D. Działalność finansowa											
1.	Przychody finansowe	26 681,8	1,4	37 033,2	1,8	30 533,4	1,6	(10 351,4)	72,0	(3 851,6)	87,4
2.	Koszty finansowe	45 528,1	3,0	56 927,0	4,0	56 697,4	3,4	(11 398,9)	80,0	(11 169,3)	80,3
3.	Wynik na działalności finansowej	(18 846,3)		(19 893,8)		(26 164,0)		1 047,5	94,7	7 317,7	72,0
E. Zdarzenia nadzwyczajne											
1.	Zyski nadzwyczajne			0,8	0,0	4,3	0,0	(0,8)		(4,3)	
2.	Straty nadzwyczajne										
3.	Wynik zdarzeń nadzwyczajnych			0,8		4,3		(0,8)		(4,3)	
F. Zysk (strata) brutto (C+D3+E3)											
		332 591,2		574 701,0		306 902,7		(242 109,8)	57,9	25 688,4	108,4
1.	Podatek dochodowy	1 168,7		1 297,8		1 412,6		(129,1)	90,1	(243,9)	82,7
2.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)										
G. Obowiązkowe obciążenia-razem											
		1 168,7		1 297,8		1 412,6		(129,1)	90,1	(243,9)	82,7
Zysk (strata) netto (F-G)											
		331 422,5		573 403,2		305 490,1		(241 980,7)	57,8	25 932,4	108,5

Przychody ogółem	1 849 653,6	100,0	2 003 455,7	100,0	1 951 693,8	100,0	(153 802,1)	92,3	(102 040,2)	94,8

Koszty ogółem	1 517 062,5	100,0	1 428 754,7	100,0	1 644 791,1	100,0	88 307,8	106,2	(127 728,6)	92,2

W świetle wartości przedstawionych wskaźników wyłaniają się następujące wnioski:

W ramach analizy strukturalnej bilansu należy stwierdzić, iż główną pozycję aktywów stanowią rzeczowe aktywa trwałe o wartości 4 969 102,1 tys. zł, co stanowi 85,6% sumy bilansowej.

Drugą pod względem wielkości pozycją aktywów są długoterminowe aktywa finansowe, które stanowią 11,5 % sumy bilansowej.

W strukturze pasywów główną pozycję zajmuje fundusz, który wynosi 5 578 661,4 tys. zł i stanowi 96,1% sumy bilansowej.

Jego udział w sumie bilansowej uległ zwiększeniu w porównaniu do ubiegłego roku o 0,4 punktu procentowego.

Największą pozycją zobowiązań i rezerw na zobowiązania są zobowiązania krótkoterminowe, które stanowią 3,3% ogółu pasywów.

Analiza rachunku zysków i strat wskazuje na spadek przychodów z podstawowej działalności operacyjnej oraz wzrost kosztów działalności operacyjnej, co w konsekwencji spowodowało zmniejszenie wyniku z działalności podstawowej o 39,7% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Pozostałe przychody operacyjne uległy zwiększeniu o 21,1% natomiast pozostałe koszty operacyjne zmniejszyły się o 3,2% w porównaniu do roku poprzedniego.

W segmencie działalności finansowej Jednostka poniosła stratę w wysokości 18 846,3 tys. zł.

Opisane zmiany wpłynęły na ukształtowanie się zysku netto na poziomie 331 422,5 tys. zł niższym od ubiegłorocznego o 42,2%.

Zysk z podstawowej działalności operacyjnej w kwocie 375 840,2 tys. zł pokrywa poniesioną stratę z pozostałej działalności operacyjnej w kwocie 24 402,7 tys. zł oraz stratę z działalności finansowej w kwocie 18 846,3 tys. zł, a także podatek dochodowy od osób prawnych w kwocie 1 168,7 tys. zł.

4. Analiza według podstawowych wskaźników majątkowo – finansowych

LP	Nazwa wskaźnika i jego wzór	Kryterium prezentacji	Rok obrotowy		
			miernik	2015	2014
1	Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem <u>dochody bieżące(dochody niebędące dochodami majątkowymi)</u> dochody ogółem	procent	89,0	78,7	76,7
2	Udział dochodów własnych w dochodach ogółem <u>dochody własne(dochody ogółem-subwencja ogólna i dotacje)</u> dochody ogółem	procent	55,1	51,9	47,5
3	Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem <u>nadwyżka operacyjna(dochody bieżące – wydatki bieżące)</u> dochody ogółem	procent	4,2	3,6	4,0
4	Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem <u>Wydatki majątkowe</u> wydatki ogółem	procent	20,2	32,4	30,2
5	Obciążenie wydatków bieżących wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń Wydatki bieżące(wydatki niebędące wydatkami majątkowymi)	procent	45,7	45,8	46,8
6	Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem <u>Dochody ze sprzedaży majątku + nadwyżka operacyjna</u> dochody ogółem	procent	5,8	9,2	7,2
7	„Wskaźnik samofinansowania” Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w wydatkach majątkowych <u>nadwyżka operacyjna + dochody ze sprzedaży majątku</u> wydatki majątkowe	procent	27,1	69,3	86,9

Wskaźniki budżetowe w 2015 r. nie uległy istotnym zmianom w porównaniu do roku poprzedniego, z wyjątkiem wskaźnika samofinansowania, który uległ obniżeniu o 42,2 punktu procentowego do poziomu 27,1%.

4. Zdolność Jednostki do kontynuowania działalności w roku następnym po badanym (w niezmiennym istotnie zakresie)

Uwzględniając wskaźniki dokonanej analizy majątkowo – finansowej oraz wyniki badania sprawozdania finansowego i zdarzeń gospodarczych, jakie nastąpiły po dniu bilansowym nie stwierdzono zagrożenie kontynuowania przez nią działalności w roku następnym po badanym w niezmiennym istotnie zakresie.

C. Część szczegółowa

1. Prawdliwość stosowanego systemu księgowości

1.1. Księgowość Jednostki

Jednostki Gminy Lublin posiadają własne dokumentacje opisujące przyjęte zasady rachunkowości w zakresie wymaganym art. 10 ustawy o rachunkowości z uwzględnieniem regulacji zawartych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.). W naszej ocenie zasady rachunkowości w istotnym zakresie są właściwe.

1.2. W zakresie prawidłowości stosowanego systemu księgowości biegły potwierdza, że:

- a) Jednostki Gminy Lublin przestrzegają ciągłości stosowanych zasad rachunkowości, w tym w przedmiocie prawidłowości otwarcia ksiąg rachunkowych na 01 stycznia roku badanego,
- b) księgi rachunkowe prowadzone są w siedzibach poszczególnych samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego przy wykorzystaniu systemów komputerowych,
- c) operacje gospodarcze zaewidencjonowane zostały zgodnie z podstawowymi zasadami rachunkowości, w tym zgodnie z zasadą memoriału i ostrożnej wyceny,
- d) dowody źródłowe stanowiące podstawę do ujęcia w księgach rachunkowych były sprawdzone i zakwalifikowane zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości,
- e) dowody księgowe, księgi rachunkowe i sprawozdanie finansowe przechowywane są w siedzibach poszczególnych samorządowych jednostek budżetowych i zakładu budżetowego, zgodnie z art. 74 ustawy o rachunkowości.

2. Inwentaryzacja aktywów i pasywów

Inwentaryzacja aktywów i pasywów w poszczególnych jednostkach budżetowych i zakładzie budżetowym Gminy Lublin została przeprowadzona do bilansu rocznego zgodnie z art. 26 ustawy o rachunkowości, w zakresie częstotliwości, przedmiotu i terminowości. Poszczególne jednostki posiadają instrukcje inwentaryzacyjne dostosowane do ich specyfiki.

Stwierdza się, że księgi rachunkowe wraz z dokumentacją stanowiącą podstawę do ewidencji księgowej operacji gospodarczych – są prawidłowe w rozumieniu art. 24 ustawy o rachunkowości i stanowią podstawę do sporządzenia zbadanego sprawozdania finansowego.

3. Bilans z wykonania budżetu Miasta Lublin

3.1. Aktywa – wybrane pozycje:

3.1.1. Środki pieniężne

Środki pieniężne stanowią 63,5% aktywów wykazanych w bilansie wykonania budżetu miasta na prawach powiatu i obejmują środki pieniężne budżetu w kwocie 30 797,6 tys. zł.

Stany środków pieniężnych na rachunkach bankowych zostały zinwentaryzowane w drodze potwierdzenia sald na dzień bilansowy.

Wycena środków pieniężnych dokonana została zgodnie z art. 26 ustawy o rachunkowości.

3.1.2. Należności i rozliczenia

Na wykazaną w bilansie z wykonania budżetu miasta pozycję należności i rozliczeń składają się:

- należności od budżetów	11 786,4 tys. zł
- pozostałe należności i rozliczenia	3 901,3 tys. zł

Należności od budżetów obejmują głównie udziały w podatkach, a pozostałe należności i rozliczenia dotyczą rozrachunków z jednostkami podległymi z tytułu nieprzekazanych dochodów budżetowych i niewykorzystanych środków na wydatki.

Na dzień bilansowy zostały wycenione w kwocie wymaganej zapłaty i w całości zostały zinwentaryzowane metodą weryfikacji dokumentów.

3.2. Pasywa – wybrane pozycje:**3.2.1. Zobowiązania**

Na wykazane w bilansie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego zobowiązania składają się głównie:

- zobowiązania finansowe	1 260 327,0 tys. zł
- zobowiązania wobec budżetów	2 451,2 tys. zł

Zobowiązania finansowe dotyczą głównie zaciągniętych kredytów bankowych w kwocie 1 091 891,6 tys. zł, zaciągniętych pożyczek w kwocie 26 402,3 tys. zł oraz wyemitowanych obligacji w kwocie 140 000 tys. zł.

Na dzień bilansowy zostały wycenione w kwocie wymagającej zapłaty i w całości zostały zinwentaryzowane metoda potwierdzenia salda.

Jako zobowiązania długoterminowe wykazane zostały zobowiązania finansowe, których termin spłaty przypada powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego, a krótkoterminowe zobowiązania finansowe przypadają do spłaty w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania wobec budżetów dotyczą głównie niewykorzystanych dotacji w kwocie 625,1 tys. zł oraz nadpłaty podatku od czynności cywilnoprawnych w kwocie 1 702,8 tys. zł.

Na dzień bilansowy zobowiązania wobec budżetów i inne pasywa zostały wycenione w kwocie wymagającej zapłaty i zinwentaryzowane metodą weryfikacji dokumentów.

3.2.2. Aktywa netto budżetu

Wykazane w bilansie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego aktywa netto budżetu w kwocie (-)1 245 703,1 tys. zł wynikają z ewidencji analitycznej i syntetycznej następujących pozycji:

- aktywa ogółem	48 518,4 tys. zł
- zobowiązania	-1 262 778,2 tys. zł
- inne pasywa	-31 443,3 tys. zł

Aktywa netto budżetu **-1 245 703,1 tys. zł**

Skumulowany niedobór na zasobach budżetu obejmujący niedobór budżetu roku bieżącego i lat poprzednich przedstawia się następująco:

- aktywa netto budżetu	-1 245 703,1 tys. zł
- deficyt budżetu	106 112,8 tys. zł

Skumulowany niedobór budżetu **-1 139 590,3 tys. zł**

3.2.3. Inne pasywa

W ramach rozliczeń międzyokresowych przychodów na dzień bilansowy Gmina wykazuje głównie subwencję oświatową w kwocie 30 243,3 tys. zł należną za styczeń 2016 r. otrzymaną w grudniu 2015 r.

4. Charakterystyka głównych pozycji łącznego bilansu i łącznego rachunku zysków i strat

Łączne sprawozdanie finansowe jednostki samorządu terytorialnego obejmuje sprawozdania finansowe 193 jednostek budżetowych i 1 zakładu budżetowego nad którymi nadzór sprawuje Gmina Lublin.

4.1. Aktywa – wybrane pozycje:**4.1.1. Rzeczowe aktywa trwałe**

Wykazany w łącznym bilansie stan rzeczowych aktywów trwałych jest zgodny z księgami rachunkowymi samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego. Wycena rzeczowych aktywów trwałych jest zgodna z ustalonymi zasadami (polityką) rachunkowości.

W badanym roku wartość netto rzeczowych aktywów trwałych zwiększyła się o 252 766,4 tys. zł, głównie na skutek dokonanych wydatków na budynki, budowle i obiekty inżynierii lądowej oraz środki transportu.

4.1.2. Długoterminowe aktywa finansowe

Pozycja ta na łączną wartość 666 996,8 tys. zł obejmuje posiadane akcje i udziały w jednoosobowych spółkach Gminy Lublin oraz w innych spółkach.

Pozycja ta została wyceniona na dzień bilansowy w cenie nabycia po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące ich wartość w kwocie 630,4 tys. zł.

Na dzień bilansowy akcje i udziały zostały zinwentaryzowane metodą potwierdzenia salda i weryfikacji dokumentów.

4.1.3. Należności krótkoterminowe

Należności krótkoterminowe dotyczą:

– należności z tytułu dostaw i usług	22 213,5 tys. zł
– należności od budżetów	2 714,7 tys. zł
– należności z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	112,6 tys. zł
– pozostałe należności	94 160,4 tys. zł

Pozostałe należności dotyczą głównie dochodów budżetu miasta oraz pożyczek z ZFŚS.

Należności krótkoterminowe zostały pomniejszone o odpisy aktualizujące w wysokości 466 680,9 tys. zł. Odpisy aktualizujące tworzone są na podstawie indywidualnej analizy i obejmują należności, których ściągalność uznano za wątpliwą.

Na dzień bilansowy dokonano inwentaryzacji należności krótkoterminowych metodą potwierdzenia salda i weryfikacji dokumentów.

4.1.4. Krótkoterminowe aktywa finansowe

Pozycja ta na łączną wartość 33 455,5 tys. zł obejmuje środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, wycenione w wartościach nominalnych.

Na dzień bilansowy środki pieniężne w kasie objęte zostały spisem z natury, a stany środków pieniężnych na rachunkach bankowych zostały potwierdzone przez banki obsługujące Gminę i poszczególne jednostki budżetowe i zakład budżetowy.

4.2. Pasywa – wybrane pozycje:

4.2.1. Fundusz w wysokości 5 578 661,4 tys. zł obejmuje:

- fundusz jednostki	5 247 292,0 tys. zł
- wynik finansowy netto	331 422,5 tys. zł
- nadwyżkę środków obrotowych (-)	-53,1 tys. zł

W stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost funduszu o 309 927,9 tys. zł głównie z tytułu zwiększenia funduszu jednostki.

Wynik finansowy netto został ustalony w łącznym rachunku zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.

4.2.2. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania w wysokości 199 457,8 tys. zł obejmują:

- zobowiązania długoterminowe	108,0 tys. zł
- zobowiązania krótkoterminowe	194 461,7 tys. zł
- rezerwy na zobowiązania	4 888,1 tys. zł

Zobowiązania krótkoterminowe dotyczą głównie dostaw i usług, wynagrodzeń wraz ze składkami ubezpieczeń społecznych (wynikające z dodatkowego wynagrodzenia rocznego, tzw. „13-tka”) oraz pozostałe zobowiązania.

Pozostałe zobowiązania dotyczą głównie zobowiązań spornych z tytułu wykonanych usług oraz nadpłat w podatku od nieruchomości od osób prawnych i fizycznych.

Rezerwy na zobowiązania dotyczą rozliczenia energii cieplnej oraz rozliczeń związanych z zarządzaniem budynkami będącymi w samoistnym posiadaniu gminy i o własności mieszanej.

4.3. Rachunek zysków i strat – wybrane pozycje:

Łączny rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. został sporządzony w wariantcie porównawczym.

Przychody z działalności podstawowej w wysokości 1 807 034,5 tys. zł zostały we wszystkich istotnych aspektach prawidłowo zaliczone do badanego roku i obejmują głównie przychody z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 1 728 823,7 tys. zł

Koszty działalności operacyjnej w wysokości 1 431 194,3 tys. zł odzwierciedlają we wszystkich istotnych aspektach rzeczywisty przebieg przeprowadzonych operacji gospodarczych.

Pozostałe przychody operacyjne obejmują inne przychody w wysokości 15 937,3 tys. zł głównie z tytułu rozwiązania odpisów aktualizujących wartość należności oraz odpisów amortyzacyjnych.

Pozostałe koszty operacyjne obejmują koszty inwestycji finansowanych ze środków własnych w kwocie 690,5 tys. zł oraz pozostałe koszty operacyjne, w tym głównie odpisy aktualizujące wartość należności i umorzenia należności.

Przychody finansowe odnoszą się przede wszystkim do odsetek bankowych i ustawowych.

Na koszty finansowe składają się głównie odsetki od kredytów i pożyczek oraz odpisy aktualizujące należności w zakresie odsetek.

5. Łączne zestawienie zmian w funduszu jednostki samorządu terytorialnego

Łączne zestawienie zmian w funduszu sporządzone zostało zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Dane wykazane w łącznym zestawieniu zmian w funduszu wynikają z ksiąg rachunkowych i są zgodne z danymi łącznego bilansu oraz łącznego rachunku zysków i strat.

5.1. Dochody i wydatki budżetowe

Zrealizowane dochody budżetowe Gminy za 2015 r. wynosiły	1 699 930,8 tys. zł
Zrealizowane wydatki budżetowe Gminy za 2015 r. wynosiły	1 806 043,6 tys. zł

5.2. Niedobór (deficyt) wykonania budżetu

Wykazany w bilansie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym na dzień 31 grudnia 2015 r. niedobór (deficyt) wykonania budżetu wynosi 106 112,8 tys. zł.

6. Sprawozdanie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego

Na podstawie art. 267 ustawy o finansach publicznych Prezydent Miasta Lublin przedstawił roczne sprawozdanie z wykonania budżetu wraz z wykazem samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. Informacje i dane liczbowe zawarte w tym sprawozdaniu są zgodne z danymi zbadanego sprawozdania finansowego i zawierają zakres ujawnień zgodny z ustawą o finansach publicznych.

Rada Miasta Lublin w dniu 23 grudnia 2014 r. uchwaliła budżet na 2015 rok, który obejmował:

- dochody w kwocie	1 678 348,8 tys. zł
- wydatki w kwocie	1 778 721,4 tys. zł
- deficyt budżetowy w kwocie	100 372,6 tys. zł

W ciągu roku obrotowego wprowadzono zmiany budżetu dokonane przez Radę Miasta, które zwiększyły dochody o kwotę 91 669,9 tys. zł i wydatki o kwotę 91 964,3 tys. zł oraz deficyt budżetowy o kwotę 294,3 tys. zł.

Dochody budżetowe zostały zrealizowane w 2015 r. w kwocie 1 699 930,8 tys. zł, w tym dochody Gminy wyniosły 1 216 837,3 tys. zł, a dochody powiatu 483 093,5 tys. zł.

Dochody budżetowe zostały wykonane w 96,0% w stosunku do ustalonego planu.

Dochody Gminy obejmują głównie dochody własne, subwencje, dotacje celowe, dotacje ze środków europejskich oraz dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań zleconych Gminie.

Wydatki budżetowe wykonane zostały w kwocie 1 806 043,6 tys. zł, co stanowi 96,5% planu rocznego, w tym wydatki na zadania własne realizowane bez udziału środków europejskich w kwocie 1 464 980,5 tys. zł. Wydatki bieżące wyniosły 1 442 087,0 tys. zł, a wydatki majątkowe 363 956,6 tys. zł.

Wydatki Gminy przeznaczone były głównie na realizację zadań własnych, w tym: na wydatki majątkowe, wydatki związane z inwestycjami, zadania przyjęte od innych jednostek samorządu terytorialnego na podstawie umów i porozumień, pomoc finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego i zadania z zakresu administracji rządowej.

Budżet miasta zamknął się deficytem w kwocie 106 112,8 tys. zł, wyższym o 5 475,9 tys. zł od planowanego w uchwale budżetowej.

7. Naruszenie przepisów prawa

W wyniku zastosowanych procedur w ramach badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy – nie ujawniono naruszenia przez Jednostkę obowiązujących przepisów prawa wpływających na sprawozdanie finansowe.

8. Zdarzenia po dacie bilansu

Biegły stwierdza, że między dniem bilansowym 31.12.2015 r., a datą zakończenia badania nie wystąpiły istotne zdarzenia gospodarcze, mające wpływ na roczne łączne sprawozdanie finansowe i zysk bilansowy, przy czym uwzględnia się w tym zakresie oświadczenie złożone przez Prezydenta Miasta Lublin w dniu 20 maja 2016 r.

9. Podsumowanie

Podsumowanie wyników badania zawarte jest w opinii biegłego rewidenta, stanowiącej odrębny dokument, wymagany przez ustawę o rachunkowości.

Niniejszy raport zawiera 15 stron kolejno numerowanych i opatrzonych podpisem kluczowego biegłego rewidenta.

Integralną część raportu stanowią załączniki:

1. Bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządzony na dzień 31.12.2015 r.
2. Łączny bilans samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego sporządzony na dzień 31.12.2015 r.
3. Łączny rachunek zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego za okres od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r.
4. Łączne zestawienie zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.

Warszawa, dnia 20 maja 2016 roku

W imieniu:

POL-TAX Sp. z o.o.

Podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych pod numerem 2695

Kluczowy Biegły Rewident

Grażyna Dąbner

Nr w rejestrze 11028

POL-TAX Sp. z o.o.

ul. Bora Komorowskiego 56C lok. 91, 03-982 Warszawa

tel. (22) 616-55-11, 616-55-12, fax. 616-60-95

NIP. 113-23-76-412, REGON 015205213

(Siedziba podmiotu uprawnionego
do badania sprawozdań finansowych)